

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 “Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 ἦ τοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
 τοιοῦδ' οἶος ὃδ' ἐστί, θεοῖσ' ἐναλίγκιος αὐδήν.
 οὐ γὰρ ἐγὼ γέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι 5
 ἢ ὅτ' εὐφροσύνη μὲν ἔχη κάτα δῆμον ἅπαντα,
 δαιτυμόνες δ' ἀνά δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ
 ἡμενοι ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
 σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω
 οἰνοχόος φορέησι καὶ ἐγγεῖη δεπάεσσι· 10
 τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι.
 σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα
 εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω·
 τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
 κήδε' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες. 15
 νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
 εἴδετ', ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φυγῶν ὑπο νηλεῆς ἡμαρ
 ὑμῖν ξείνος ἔω καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
 εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
 ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει. 20
 ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῆ,
 Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
 πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησι,
 Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
 αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἀλὶ κεῖται 25
 πρὸς ζόφον, αἰ δέ τ' ἀνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
 τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὐ τι ἐγὼ γε
 ἦς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
 ἦ μὲν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεάων,

Όνομα και Τόπος του Οδυσσέα (στ. 1-38) Και προς αυτόν ανταπαντώντας είπεν ο πολυμήχανος Οδυσσεάς·
 «Ἀλκίνοε ηγήτορα, υπέρτατε αυτών που κατοικούν εδώ,
 πραγματικά λοιπόν αυτό είναι ωραίο, ν' ακούμε αιιδό
 τόσο σπουδαίο όπως αυτός εδώ, όμοιος στη φωνή με τους αθάνατους.
 Γιατί εγώ λέω πως τίποτα δεν υπάρχει πιο ευχάριστο 5
 παρά όταν ευφροσύνη σ' όλο το δήμο βασιλεύει,
 κι οι δαιτυμόνες μέσα στ' ανάκτορα τον αιιδό αφουγκράζονται
 ο ένας πλάι στον άλλο καθισμένοι, κοντά τους τράπεζες με πλήθος
 ψωμί και κρέατα, κι απ' τον κρατήρα μεθυστικό κρασί αντλώντας
 ο οινοχόος φέρνει και χύνει μες στα κύπελα· 10
 αυτό στο νου μου μέσα φαίνεται πως είναι άριστο.
 Σ' εσένα όμως η καρδιά σου τα πικρά μου βάσανα να μάθει
 θέλησε, για να στεναζώ οδυρόμενος ακόμη περισσότερο·
 τί πρώτο στη συνέχεια να σου διηγηθώ, τί τελευταίο;
 Βάσανα πολλά μου έδωσαν οι ουράνιοι θεοί. 15
 Τώρα ωστόσο το όνομά μου πρώτα θα σας πω, κι εσείς
 να το γνωρίζετε, κι εγώ στο μέλλον ξεφεύγοντας την ανελέητη μοίρα
 φίλος δικός σας νά 'μαι έστω κι αν κατοικώ σε δώματα πολύ μακριά.
 Ο Οδυσσεάς είμαι, ο γιος του Λαέρτη, ο οποίος για κάθε είδους δόλο
 μες στους ανθρώπους συζητιέμαι, κι η φήμη μου στον ουρανό φτάνει. 20
 Στην ένδοξη Ιθάκη κατοικώ· σ' αυτήν βουνό υπάρχει,
 το Νήριτο, δένδρα γεμάτο που στον αέρα κυματίζουν, αγέρωχο· γύρω νησιά
 πολλά κατοικημένα, κοντά πολύ το ένα στο άλλο,
 η Σάμη, το Δουλίχιο και η δασώδης Ζάκυνθος.
 Αυτή μ' ακτές επίπεδες ακρότατη απλώνεται στη θάλασσα 25
 κατά τη δύση, ενώ τα άλλα ψηλά προς την ανατολή κι εκεί που βγαίνει ο ήλιος,
 τραχειά, αλλά ικανή να τρέφει άνδρες· εγώ αλήθεια
 από τη γη μου δεν μπορώ άλλο γλυκύτερο να δω.
 Στα μέρη της ωστόσο με κράτησε η Καλυψώ, η θεία μέσα στις θεές,

ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι· 30
 ὧς δ' αὐτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
 Αἰαίη δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
 ἀλλ' ἐμὸν οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
 ὧς οὐδὲν γλύκιον ἤς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων
 γίνεται, εἴ περ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον 35
 γαίη ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκῆων.
 εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
 ὄν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
 Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
 Ἰσμάρω· ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούς· 40
 ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
 δασσάμεθ', ὧς μὴ τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
 ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ διερῶ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
 ἠνώγεα, τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
 ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα 45
 ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.
 τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
 οἷ σφιν γείτονες ἦσαν, ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους
 ἠπειρον ναίωντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
 ἀνδράσι μάρνασθαι καὶ ὄθι χρῆ πεζὸν ἐόντα. 50
 ἦλθον ἔπειθ' ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὦρη,
 ἠέριοι· τότε δὴ ῥα κακὴ Διὸς αἴσα παρέστη
 ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἔν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
 στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θεῆσι,
 βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκῆρεσιν ἐγχείησιν. 55
 ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
 τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλεονάς περ ἐόντας·
 ἦμος δ' ἠέλιος μετενίσετο βουλυτόνδε,
 καὶ τότε δὴ Κίκονες κλίναν δαμάσαντες Ἀχαιοῦς.
 ἔξ δ' ἀφ' ἐκάστης νηὸς εὐκνήμιδες ἑταῖροι 60
 ὄλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
 Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

σε σπήλαια λαξευτά, ποθώντας να με έχει σύζυγο· 30
 το ίδιο και η Κίρκη στα μέγαρά της δέσμιο με κρατούσε
 η δολερή Αἰαίη, ποθώντας να με έχει σύζυγο.
 Αλλά ποτέ δεν έπειθε στα στήθη την καρδιά μου.
 Απ' τη δική σου πατρική γη και τους γονεῖς τίποτα πιο γλυκό
 δεν γίνεται, όσο κι αν κάποιος πλούσιο οἶκο κατοικεῖ 35
 αλλοῦ σε ξένη γη απ' τους γονεῖς του μακριά.
 Αλλά εμπρός και τον πολύπαθο δικό μου νόστο ας ιστορήσω,
 αυτόν στον οποίο ο Δίας με έχει ρίξει από την Τροία αναχωρώντας.
 Κίκονες Ἀπὸ το Ἴλιο φέρνοντας ο άνεμος στους Κίκονες προσάραξε,
 (στ. 39-81) στην Ἰσμαρο· εκεί εγὼ την πόλη πόρθησα κι αυτούς αφάνισα· 40
 ἀπὸ την πόλη γυναίκες παίρνοντας και ἀποκτήματα πολλὰ
 μοιράσαμε, ἔτσι που κανεῖς χωρὶς ἴσο μερίδιο να μην ἀποχωρήσει.
 Τότε πραγματικά εγὼ με βήμα γρήγορο εμεῖς να φύγομε
 εἶχα προτρέψει, ὁμως αυτοὶ δεν πείθονταν οἱ φοβερὰ ἀνόητοι.
 Εκεί πολὺ λοιπὸν μεθυστικὸ κρασί πινόταν, πολλὰ ἐπίσης πρόβατα 45
 στην παραλία ἔσφαζαν και βόδια ελικοκέρατα στριφτά.
 Τότε ακριβῶς οἱ Κίκονες που σώθηκαν φώναξαν ἄλλους Κίκονες,
 οἱ οποίοι γείτονες στους ἰδίους ἦταν, πολὺ πιο ἰσχυροὶ και περισσότεροι,
 στο εσωτερικὸ της χώρας κατοικώντας, που ἤξεραν καλὰ με ἄνδρες
 πάνω ἀπὸ ἄρματα να μάχονται και ὅπου ἦταν ἀναγκαῖο ἐπίσης και πεζοί. 50
 Ἦρθαν ἀμέσως, ὅσα τα φύλλα και τα ἀνθη πάνω στην ὦρα τους,
 με την αὐγὴ· τότε λοιπὸν του Δία ἔπεσε η μοῖρα η σκληρὴ
 πάνω σ' εμάς τους δύσμοιρους, δεινὰ πολλὰ να πάθομε.
 Και θέση παίρνοντας ὄρθιοι μάχονταν κοντὰ στα πλοῖα τα γοργά,
 κι ο ἕνας ἐναντίον του ἄλλου ἔβαλλαν με τα χαλκὰ τους δόρατα. 55
 Ὅσο λοιπὸν κρατούσε το πρῶν και προχωρούσε η ἱερὴ μέρα,
 τόσο να τους ἀποκρούομε μέναμε μ' ὄλο που ἦταν περισσότεροι·
 ὅταν ο ἥλιος ὁμως να γέρνει ἄρχισε κατὰ το βράδυ που απ' το ζυγὸ τα βόδια
 λύνονται, τότε ακριβῶς οἱ Κίκονες κατέβαλαν και δάμασαν τους Ἀχαιοῦς.
 Ἐξὶ ἀπὸ κάθε πλοῖο στα πόδια στιβαροὶ δικοὶ μας σύντροφοι 60
 χάθηκαν· οἱ ἄλλοι ξεφύγαμε τη μαύρη μοῖρα και το θάνατο.
 Ἀπὸ εκεί πρόσω να πλέομε πῆραμε με την καρδιά βαρειά,
 σωσμένοι απ' το θάνατο, ἔχοντας χάσει ἀγαπητοῦς συντρόφους.